

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

จากแนวคิดและทฤษฎีทางการปกครอง จะสามารถพิจารณาได้ว่า รัฐบาลซึ่งเป็นองค์กรทางการเมืองการปกครองของรัฐ และอาจเรียกได้ว่าเป็นเครื่องมือ หรือกลไกในการบริหารการปกครองของรัฐนั้น มีภาระหน้าที่อย่างมากมายในการบริหารประเทศ เพื่อให้ประชาชนได้รับความสุข ความสะดวกสบายในการดำรงชีวิต อีกทั้งความมั่นคงแห่งชาติทั้งในการเมือง เศรษฐกิจ และสังคม ย่อมเป็น ไม่ได้ที่รัฐบาลจะดูแล และจัดทำบริการให้กับประชาชนได้ทั่วถึง ทุกชุมชนของประเทศ เพราะอาจเกิดปัญหาความล่าช้าในการดำเนินงาน การดูแลไม่ทั่วถึง การที่อาจไม่สามารถสนองตอบต่อความต้องการของของแต่ละชุมชนได้ และรวมทั้งข้อจำกัดเกี่ยวกับงบประมาณที่ถือจ่ายในแต่ละปีงบประมาณ ตลอดจนตัวบุคคล หรือเจ้าหน้าที่ในการดำเนินงานให้ทั่วถึงได้ ดังนั้น การลดภาระของรัฐบาลก็ดี การที่จะให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการปกครองตนเอง เพื่อสนองตอบต่อความต้องการของชุมชน ที่จะทำให้เกิดความสะดวก รวดเร็ว และตรงกับความต้องการของชุมชนนั้น ๆ การปกครองท้องถิ่นจึงมีบทบาทและความสำคัญ และได้ก่อกำเนิดขึ้นมาในที่สุด (ชูวงศ์ ฉายะบุตร. 2539 : 1)

ในการให้ประชาชนในแต่ละท้องถิ่นได้มีการปกครอง และการบริหารกันเองนั้น จึงมีความสัมพันธ์กันอย่างมากกับแนวคิดในการกระจายอำนาจการปกครอง (Decentralization) หลักการกระจายอำนาจการปกครองนี้ เพื่อให้ท้องถิ่นสามารถทำกิจกรรมต่าง ๆ ได้โดยมีความเป็นอิสระ ปลอดจากการชี้นำของรัฐบาล มีความสามารถที่จะสนองความต้องการของพลเมืองในท้องถิ่นได้ แต่ทั้งนี้ในด้านนโยบายที่สำคัญ ๆ ยังคงต้องยึดตามแนวนโยบายแห่งรัฐอยู่ เช่น นโยบายการเงินการคลัง นโยบายการป้องกันประเทศ เป็นต้น ดังนั้น หน่วยการปกครองท้องถิ่นจึงมีความเป็นอิสระในระดับหนึ่งในการที่จะดำเนินกิจกรรมการบริหารของตนเองได้ แต่อีกส่วนหนึ่งนั้น รัฐบาลยังต้องคงความเป็นเอกสิทธิ์ในการควบคุมไว้ ทั้งนี้ ก็เพื่อรักษาสภาพความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันและความมั่นคงของชาติได้นั่นเอง ดังนั้น แนวความคิดในการจัดการปกครองท้องถิ่นจึงเกิดขึ้นเพื่อส่งเสริมให้ท้องถิ่นได้มีอิสระในการปกครองตนเองมีส่วนร่วมทางการบริหาร มีสิทธิมีเสียงดำเนินการปกครองกันเองอันเป็นรากฐานและวิถีทางของการปกครองตามระบอบประชาธิปไตย ทำให้ประชาชนรู้สึกว่าคุณมีความเกี่ยวพันและมีส่วนเสียในการบริหารที่ตนเองเข้าไปมีส่วนร่วมใน

กิจกรรมทางการเมือง เช่น การเลือกตั้ง การหาเสียงสนับสนุนผู้สมัครรับเลือกตั้ง เป็นต้น ทำให้เกิดความรับผิดชอบ ความหวงแหน และปกป้องต่อสิทธิผลประโยชน์ที่พึงได้รับ ซึ่งเป็นเครื่องมือที่ดีในการพัฒนาการเมืองในระดับชาติต่อไปแต่ประโยชน์ของการปกครองท้องถิ่นที่เห็นอย่างเห็นรูปธรรมก็คือเหตุผลที่ว่า ไม่มีผู้ใดจะรู้ถึงปัญหาและความต้องการของท้องถิ่นได้ดีที่สุด ซึ่งในการนี้จะทำให้เกิดการมีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาของตนเอง ได้เรียนรู้ถึงกระบวนการเมือง การปกครอง และการบริหารท้องถิ่น อันจะก่อให้เกิดผู้นำท้องถิ่นที่จะก้าวมาเป็นผู้นำระดับชาติต่อไป และยังเป็น การแบ่งเบาภาระของรัฐ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของนักรัฐศาสตร์เสรีนิยมที่ให้การสนับสนุนการปกครองตนเองของท้องถิ่นด้วยทัศนะที่ว่า เป็นการสนับสนุนประชาชนให้มีส่วนร่วมทางการเมือง มีสิทธิ มีเสียงดำเนินการปกครองตนเอง อันเป็นรากฐานและวิถีทางการปกครองตามระบอบ ประชาธิปไตย (ประหยัด หงส์ทองคำ และอนันต์ เกตุวงศ์. 2524 : 14)

ในการจัดทำรัฐธรรมนูญหลายฉบับเท่าที่ผ่านมาได้ให้ความสำคัญกับการบริหารงาน ส่วนท้องถิ่น รัฐธรรมนูญฉบับ พ.ศ. 2550 มีเจตนารมณ์ชัดเจนที่ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของ ประชาชนเพิ่มมากขึ้นในหมวด 3 ที่เพิ่มขึ้นมาจึงอุปสรรคเพื่อสร้างการเมืองภาคพลเมืองและเพื่อ ไม่ให้การเมืองแทรกแซงองค์กรอิสระ ซึ่งจะทำให้การตรวจสอบเกิดปัญหา การเข้ามามีส่วนร่วม หรือการริเริ่ม โดยประชาชนในชุมชนเอง เป็นวิธีการที่สืบเนื่องมาจากปรัชญาทางการเมืองแบบ ประชาธิปไตยที่เชื่อว่า มนุษย์ทุกคนมีความสามารถตัดสินใจทางเลือกต่าง ๆ ได้อย่างถูกต้อง หากว่า เขามีข้อมูลเพียงพอและอยู่ในสภาพที่มีการแสดงความคิดเห็นได้อย่างเสรี การเข้ามามีส่วนร่วมอย่าง เต็มที่ในกิจกรรมการพัฒนาของคนในชุมชน นอกจากจะเป็นการกระตุ้นให้คนในชุมชนได้มี บทบาทในการพัฒนาท้องถิ่นของตนเองแล้ว ยังได้แสดงความนัยของการช่วยตนเอง ซึ่งจะนำไปสู่การ พึ่งตนเองได้ดีที่สุด การให้โอกาสประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินกิจกรรมพัฒนาท้องถิ่น โดยเริ่มตั้งแต่การมีส่วนร่วมคิดค้นหาสาเหตุของปัญหาที่เกิดขึ้น การหาแนวทางการแก้ไขปัญหา การตัดสินใจเลือกแนวทางการวางแผนการแก้ไขปัญหา รวมทั้งการร่วมปฏิบัติในกิจกรรมการพัฒนา ท้องถิ่นที่จัดขึ้นในชุมชนและการประเมินผลงาน กิจกรรมที่ได้ปฏิบัติไปแล้ว การมีส่วนร่วมใน กิจกรรมดังกล่าวเป็นกระบวนการเรียนรู้ที่ประชาชนได้รับการลงมือกระทำเอง โดยเป็นการเรียนรู้ จากการปฏิบัติจริงและทำให้ทราบถึงวิธีการที่จะจัดการกับปัญหาของตนเองและชุมชน ได้อย่าง ถูกต้องและทำให้ประชาชนได้รับประโยชน์จากการเข้าร่วมกิจกรรมการพัฒนาท้องถิ่น นอกจากนั้น ยังช่วยให้ประชาชนเกิดการคิดเป็น ทำเป็น และมีความรู้สึกว่ากิจกรรมเหล่านั้น พวกตนมีส่วนร่วม เป็นเจ้าของโครงการอย่างแท้จริง อันจะทำให้การพัฒนาท้องถิ่นเป็น ไปอย่างมีประสิทธิภาพและ ทิศทางของการพัฒนาอย่างชัดเจน (อรอนงค์ ธรรมกุล. 2539 : 4)

องค์การบริหารส่วนตำบล (อบต.) เป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรูปแบบหนึ่งของไทย ที่จัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 โดยมีวัตถุประสงค์ของการจัดตั้งเพื่อกระจายอำนาจการปกครองให้ประชาชนในท้องถิ่นระดับตำบล ซึ่งเป็นเขตชนบทอันเป็นพื้นที่ส่วนใหญ่ของประเทศไทย ได้มีโอกาสเรียนรู้การแก้ไขปัญหาและการตอบสนองความต้องการของตนเอง โดยการเข้าไปมีบทบาทหรือมีส่วนร่วมทางการเมืองการปกครอง หรือที่เรียกกันว่า ปกครองตนเองตามระบอบประชาธิปไตย องค์การบริหารส่วนตำบล จึงเป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ใกล้ชิดกับประชาชนในพื้นที่ชนบทมากที่สุด (ศุภชัย ยาวะประภาส. 2540 : 3)

องค์การบริหารส่วนตำบลคอนนางหงส์ อำเภอธาตุพนม จังหวัดนครพนม มีหมู่บ้าน จำนวน 11 หมู่บ้าน ประชากร 6,822 คน จำนวนครัวเรือน 1,455 ครัวเรือน มีการบริหารงานให้เจริญก้าวหน้าโดยมีโครงการพัฒนาตำบลด้านต่าง ๆ ได้แก่ การพัฒนาตำบลด้านโครงสร้างพื้นฐาน การพัฒนาตำบลด้านสังคมและสาธารณสุข การพัฒนาตำบลด้านเศรษฐกิจ การพัฒนาตำบลด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และการพัฒนาตำบลด้านการเมืองการบริหาร โดยคำนึงถึงประโยชน์สุขของประชาชนเป็นหลัก แต่เนื่องจากองค์การบริหารส่วนตำบลคอนนางหงส์ เป็นองค์การบริหารส่วนตำบลขนาดกลาง มีรายได้ไม่เกิน 12 ล้านบาท จึงไม่สามารถจัดสรรงบประมาณเพื่อทำแผนงานและโครงการการพัฒนาเพื่อช่วยเหลือชุมชนได้อย่างเพียงพอ จึงมีข้อเรียกร้องเกี่ยวกับโครงการพัฒนาตำบลจากประชาชนมาโดยตลอด เพราะเท่าที่ผ่านมาการมีส่วนร่วมในกิจกรรมหรือโครงการพัฒนาตำบลของประชาชนตำบลคอนนางหงส์ยังมีไม่มากนัก (แผนพัฒนาสามปี (พ.ศ. 2554 – 2556) เมื่อวันที่ 30 มิถุนายน 2553) ดังนั้น ผู้วิจัยซึ่งเป็นพนักงานส่วนตำบลในตำแหน่ง เจ้าหน้าที่วิเคราะห์นโยบายและแผน ซึ่งมีหน้าที่เกี่ยวกับการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น และเกี่ยวข้องกับการจัดทำโครงการพัฒนาตำบลด้านต่าง ๆ จึงสนใจที่จะศึกษาว่าประชาชนในตำบลคอนนางหงส์ ได้เข้ามามีส่วนร่วมในโครงการพัฒนาตำบลขององค์การบริหารส่วนตำบลคอนนางหงส์มากน้อยเพียงใด นับตั้งแต่กระบวนการคิด การตัดสินใจ การปฏิบัติตามโครงการ และการติดตามและประเมินผล และมีปัจจัยใดบ้างที่เป็นตัวกระตุ้นให้ประชาชนได้เข้ามามีส่วนร่วมในโครงการพัฒนาตำบล ทั้งนี้เพื่อเป็นแนวทางในการปรับปรุงแก้ไขหรือแสวงหาแนวทางในการสนับสนุนให้ประชาชนในท้องถิ่นได้เข้ามามีส่วนร่วมในโครงการพัฒนาตำบลขององค์การบริหารส่วนตำบลคอนนางหงส์ต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนใน โครงการพัฒนาตำบลขององค์การบริหารส่วนตำบลคอนนางหงส์ อำเภอธาตุพนม จังหวัดนครพนม
2. เพื่อเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของประชาชนใน โครงการพัฒนาตำบลขององค์การบริหารส่วนตำบลคอนนางหงส์ อำเภอธาตุพนม จังหวัดนครพนม จำแนกประชาชนตามเพศ อายุ ระดับการศึกษา และหมู่บ้านที่อาศัยอยู่แตกต่างกัน
3. เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะแนวทาง การส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนใน โครงการพัฒนาตำบลขององค์การบริหารส่วนตำบลคอนนางหงส์ อำเภอธาตุพนม จังหวัดนครพนม

สมมุติฐานการวิจัย

1. ประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลคอนนางหงส์ อำเภอธาตุพนม จังหวัดนครพนม มีส่วนร่วมในโครงการพัฒนาตำบลคอนนางหงส์ อำเภอธาตุพนม จังหวัดนครพนม โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง
2. ประชาชนที่มีเพศ อายุ ระดับการศึกษา และหมู่บ้านที่อาศัยอยู่แตกต่างกัน มีส่วนร่วมในโครงการพัฒนาตำบลขององค์การบริหารส่วนตำบลคอนนางหงส์ อำเภอธาตุพนม จังหวัดนครพนม แตกต่างกัน

ขอบเขตการวิจัย

1. ขอบเขตด้านเนื้อหา

การศึกษาครั้งนี้ มุ่งศึกษาระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในโครงการพัฒนาตำบลขององค์การบริหารส่วนตำบลคอนนางหงส์ อำเภอธาตุพนม จังหวัดนครพนม ดังนี้ (แนว
 โสตถิพันธ์. 2534 : 13-14)

- 1.1 การร่วมคิด
- 1.2 การร่วมตัดสินใจ
- 1.3 การร่วมปฏิบัติการตามโครงการ
- 1.4 การร่วมติดตามและประเมินผล

2. ขอบเขตด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

การศึกษานี้ ระบุการมีส่วนร่วมของประชาชนในโครงการพัฒนาตำบลขององค์การบริหารส่วนตำบลคอนนางหงส์ อำเภอธาตุพนม จังหวัดนครพนม โดยมีขอบเขตด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ดังนี้

2.1 ขอบเขตด้านประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษานี้ คือ หัวหน้าครัวเรือนหรือตัวแทนที่มีอายุ 18 ปีขึ้นไป และมีชื่อในทะเบียนราษฎรเขตองค์การบริหารส่วนตำบลคอนนางหงส์ อำเภอธาตุพนม จังหวัดนครพนมจำนวน 11 หมู่บ้าน จำนวน 1,455 ครัวเรือน (องค์การบริหารส่วนตำบลคอนนางหงส์. 2553 : 4)

2.2 กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างในการศึกษานี้ คือ หัวหน้าครัวเรือนหรือตัวแทนที่มีอายุ 18 ปีขึ้นไป และมีชื่อในทะเบียนราษฎรเขตองค์การบริหารส่วนตำบลคอนนางหงส์ อำเภอธาตุพนม จังหวัดนครพนมจำนวน 11 หมู่บ้าน จำนวน 314 คน โดยใช้สูตรการคำนวณหาขนาดกลุ่มตัวอย่างของ ยามาเน่ (Yamane. 1973 : 727)

3. ขอบเขตด้านตัวแปร

การศึกษานี้ตัวแปรที่ศึกษา คือ

3.1 ตัวแปรอิสระ (Independent Variables) ได้แก่ ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย

3.1.1 เพศ

3.1.2 อายุ

3.1.3 ระดับการศึกษา

3.1.4 หมู่บ้านที่อาศัยอยู่แตกต่างกัน

3.2 ตัวแปรตาม (Dependent Variables) ได้แก่ การมีส่วนร่วมของประชาชนในโครงการพัฒนาตำบลขององค์การบริหารส่วนตำบลคอนนางหงส์ อำเภอธาตุพนม จังหวัดนครพนม ดังนี้

3.2.1 ด้านการมีส่วนร่วมคิด

3.2.2 ด้านการมีส่วนร่วมตัดสินใจ

3.2.3 ด้านการมีส่วนร่วมปฏิบัติการตามโครงการ

3.2.4 ด้านการมีส่วนร่วมติดตามและประเมินผล

4. ขอบเขตด้านระยะเวลา

การศึกษาครั้งนี้ใช้ระยะเวลา ตั้งแต่เดือน กันยายน - ตุลาคม 2555

5. ขอบเขตพื้นที่การศึกษา

พื้นที่การศึกษา คือ องค์การบริหารส่วนตำบลคอนนางหงส์ อำเภอธาตุพนม จังหวัดนครพนม จำนวน 11 หมู่บ้าน ได้แก่ หมู่ที่ 1 บ้านนาแก หมู่ที่ 2 บ้านบึงเหล็ก หมู่ที่ 3 บ้านคอนนางหงส์ หมู่ที่ 4 บ้านคอนนางหงส์ หมู่ที่ 5 บ้านโคกสว่าง หมู่ที่ 6 บ้านหนองสะโน หมู่ที่ 7 บ้านคอนนางหงส์ท่า หมู่ที่ 8 บ้านโนนสะอาด หมู่ที่ 9 บ้านหนองเบ็ญ หมู่ที่ 10 บ้านบูรพา และ หมู่ที่ 11 บ้านนวลพัฒนา

นิยามศัพท์เฉพาะ

การมีส่วนร่วม หมายถึง กระบวนการให้บุคคลเข้ามามีส่วนเกี่ยวข้องในการดำเนินงานพัฒนา ร่วมคิด ตัดสินใจ แก้ไขปัญหาด้วยตนเอง เน้นการมีส่วนร่วมเกี่ยวข้องกันอย่างแข็งขันของบุคคล แก้ไขปัญหาร่วมกับการใช้วิทยาการที่เหมาะสมและสนับสนุนติดตามการปฏิบัติงานขององค์กรและบุคคลที่เกี่ยวข้อง

ประชาชน ในการวิจัยครั้งนี้ หมายถึง หัวหน้าครัวเรือนหรือตัวแทนที่มีอายุ 18 ปีขึ้นไป และมีชื่อในทะเบียนราษฎรเขตองค์การบริหารส่วนตำบลคอนนางหงส์ อำเภอธาตุพนม จังหวัดนครพนม

การมีส่วนร่วมของประชาชน หมายถึง การเข้าร่วมกันอย่างแข็งขันและอย่างเต็มที่ของกลุ่มบุคคลผู้มีส่วนได้เสียในทุกขั้นตอนของโครงการหรืองานพัฒนาชนบท โดยเฉพาะอย่างยิ่งการมีส่วนร่วมในอำนาจ การตัดสินใจและหน้าที่ความรับผิดชอบ การมีส่วนร่วมจะเป็นเครื่องประกันว่าสิ่งที่ผู้มีส่วนได้เสียต้องการที่สุดนั้น จักได้รับการตอบสนองและทำให้มีความเป็นไปได้มากขึ้นว่าสิ่งที่ทำไปนั้นจะตรงกับความต้องการที่แท้จริง และมั่นใจมากขึ้นว่าผู้เข้าร่วมทุกคนจะได้รับประโยชน์เสมอหน้ากัน

ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชน หมายถึง การที่ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่นในระดับที่แตกต่างกัน โดยแบ่งออกเป็น 5 ระดับ คือ การมีส่วนร่วมมากที่สุด การมีส่วนร่วมมาก การมีส่วนร่วมปานกลาง การมีส่วนร่วมน้อย และการมีส่วนร่วมน้อยที่สุด โดยจำแนกตามขั้นตอนหรือประเภทของการมีส่วนร่วมแบ่งออกเป็น 4 ขั้นตอน ดังนี้

1. การมีส่วนร่วมคิด หมายถึง การมีส่วนร่วมในการเสนอปัญหา เสนอโครงการ เสนอความคิดเห็นที่เป็นประโยชน์หรือสามารถแก้ไขปัญหาของชุมชนได้ ร่วมคิดวิธีการบริหารจัดการ โครงการร่วมประชุมปรึกษาหารือเพื่อหาแนวทางการแก้ไขปัญหา วางแผนการดำเนินงาน และวิธีติดตามและประเมินผล โครงการ ร่วมคิดวิธีการเผยแพร่ความรู้และแนะนำเพื่อนบ้านเกี่ยวกับโครงการพัฒนาตำบล

2. การมีส่วนร่วมตัดสินใจ หมายถึง การมีส่วนร่วมในการพิจารณาตัดสินใจในการวางแผนโครงการพัฒนาตำบล ร่วมตัดสินใจเลือกโครงการ เลือกวิธีการดำเนินงาน วิธีการเผยแพร่ความรู้ วิธีการติดตามและประเมินผล โครงการพัฒนาตำบล และร่วมตัดสินใจการจัดทำสาธารณูปโภค ประโยชน์ในชุมชน

3. การมีส่วนร่วมปฏิบัติการตามโครงการ หมายถึง การมีส่วนร่วมในการสนับสนุนโครงการพัฒนาตำบล ร่วมประชุมชี้แจง ฝึกอบรมการปฏิบัติงาน ร่วมประสานขอความร่วมมือกับหน่วยงานต่าง ๆ ร่วมปฏิบัติงานตามโครงการ มีส่วนร่วมด้วยการใช้แรงงาน เงินทุน และวัสดุอุปกรณ์ สนับสนุนสมาชิกในครัวเรือนและเพื่อนบ้านให้มีส่วนร่วมในโครงการพัฒนาตำบล

4. การมีส่วนร่วมติดตามและประเมินผล หมายถึง การมีส่วนร่วมในการร่วมวางแผนติดตามและประเมินผล สังเกตการณ์ทำงานของผู้รับจ้างและเจ้าหน้าที่ เผยแพร่การประชาสัมพันธ์การปฏิบัติงานตามโครงการ ดูแลรักษาสาธารณสมบัติของชุมชน ติดตามและประเมินผลการดำเนินงาน โครงการ โดยรวบรวมข้อมูลและสรุปเพื่อหาแนวทางในการแก้ปัญหาจากการดำเนินการ

โครงการพัฒนาตำบล หมายถึง โครงการที่องค์การบริหารส่วนตำบลคอนนางหงส์ อำเภอหาดูพนม จังหวัดนครพนม ตามแผนพัฒนาสามปี (พ.ศ. 2554 -2556) ที่ดำเนินการในปี พ.ศ. 2554 เพื่อพัฒนาเศรษฐกิจหรือสังคมที่มีวัตถุประสงค์เป้าหมาย และระยะเวลาการดำเนินงานที่แน่ชัด โดยใช้งบประมาณประจำปีขององค์การบริหารส่วนตำบล เพื่อเป็นการกระจายการพัฒนาความเจริญไปสู่องค์กรท้องถิ่นและชุมชนท้องถิ่นในตำบลคอนนางหงส์ อำเภอหาดูพนม จังหวัดนครพนม ตามยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านต่าง ๆ ดังนี้ ด้าน โครงสร้างพื้นฐาน ด้านสังคมและสาธารณสุข ด้านเศรษฐกิจ ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ด้านการศึกษา ศาสนา วัฒนธรรมและนันทนาการ และด้านการเมืองการบริหาร

องค์การบริหารส่วนตำบล หมายถึง หน่วยการปกครองท้องถิ่นที่มีฐานะเป็นนิติบุคคล และเป็นราชการส่วนท้องถิ่น โดยราษฎรเลือกตัวแทนสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลเข้าไปมีอำนาจหน้าที่ตัดสินใจในการบริหารงานของตำบลตามพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การ

บริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 5) พ.ศ. 2546 ในที่นี้หมายถึงองค์การบริหาร
ส่วนตำบลดอนนางหงส์ อำเภอธาตุพนม จังหวัดนครพนม

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

ข้อเสนอแนะที่ได้สามารถนำไปเป็นข้อมูลเพื่อใช้เป็นแนวทางในการเสริมสร้างการมีส่วนร่วมของประชาชนในโครงการพัฒนาตำบลขององค์การบริหารส่วนตำบลดอนนางหงส์ให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้นเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อชุมชน

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY